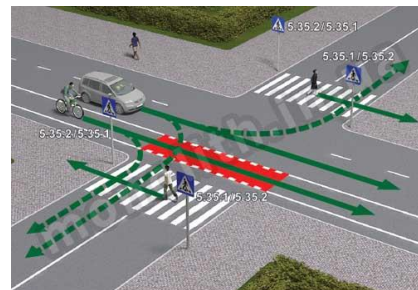

Заняття 17. Правила проїзду пішохідних переходів, зупинок, залізничних переїздів та руху по крутих спусках і гірських дорогах.

18. ПРОЇЗД ПІШОХІДНИХ ПЕРЕХОДІВ І ЗУПИНОК ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ

18.1. Водій транспортного засобу, що наближається до нерегульованого пішохідного переходу, на якому перебувають пішоходи, повинен зменшити швидкість, а в разі потреби зупинитися, щоб дати дорогу пішоходам, для яких може бути створена перешкода чи небезпека.

Підкреслюючи перевагу пішоходів, які переходять через нерегульовані пішохідні переходи, Правила дорожнього руху зобов'язують водіїв транспортних засобів знизити швидкість, наближаючись до таких пішохідних переходів, і за необхідності зупинитися, щоб дати дорогу пішоходам. Якщо пішоходи не створюють перешкода чи небезпека в русі, водії можуть проїхати через пішохідний перехід не зупиняючись.

18.2. На регульованих пішохідних переходах і перехрестях при сигналі світлофора чи регульовальника, що дозволяє рух транспортним засобам, водій повинен дати дорогу пішоходам, які закінчують перехід проїзної частини відповідного напрямку руху і для яких може бути створена перешкода чи небезпека.

Вимога даного пункту Правил дорожнього руху поширюється на водіїв, які під'їжджають до пішохідного переходу. Ці водії зобов'язані дати можливість пішоходам, що закінчують перехід проїзної частини, залишити пішохідний перехід, навіть якщо для водіїв горить дозволяючий сигнал світлофора або регульовальник подав сигнал, що дозволяє рух.

18.3. Проїжджаючи повз пішохідів, які не встигли закінчити перехід проїзної частини і вимушено перебувають на острівці безпеки або лінії, що розділяє транспортні потоки протилежних напрямків, водії повинні дотримувати безпечного інтервалу.

Під час проїзду повз пішохідів, які перебувають на острівці безпеки або лінії, що розділяє транспортні потоки протилежних напрямків, водії зобов'язані вибирати такий інтервал, який забезпечить безпеку дорожнього руху, а пішоходи з метою забезпечення своєї власної безпеки в темну пору доби і в умовах недостатньої видимості, перебуваючи в межах проїзної частини, зобов'язані позначити себе спеціальними світлоповертальними елементами. Якщо пішохід не має можливості позначити себе світлоповертальними елементами в зазначених умовах, він повинен утриматися від переходу проїзної частини поза пішохідним переходом.

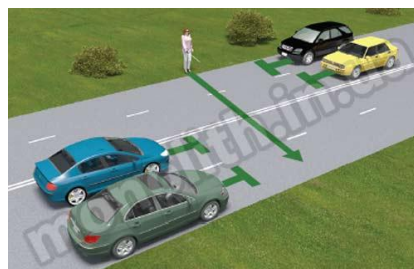
18.4. Якщо перед нерегульованим пішохідним переходом зменшує швидкість чи зупинився транспортний засіб, водії інших транспортних засобів, що рухаються по сусідніх смугах, повинні зменшити швидкість, а в разі потреби зупинитися і можуть продовжити (відновити) рух лише переконавшись, що на пішохідному переході немає пішоходів, для яких може бути створена перешкода чи небезпека.

Наявність перед пішохідним переходом транспортного засобу, що зупинився або зупиняється, є попередженням для водіїв транспортних засобів, що рухаються суміжними смугами, про можливу появу пішоходів на переході, тому водії, які рухаються суміжними смугами, зобов'язані знизити швидкість, а можливо, навіть і зупинитися перед пішохідним переходом, щоб дати дорогу пішоходам, які рухаються переходом. Подальший рух водіям транспортних засобів дозволяється за умови, що вони не створять перешкоди або небезпеки для руху пішоходів (див. п. 18.1 ПДР).

18.5. У будь-якому місці водій повинен пропустити сліпих пішоходів, які подають сигнал тростиною білого кольору, спрямованою вперед.

Сліпі пішоходи як особлива категорія учасників дорожнього руху мають перевагу у русі на будь-якій ділянці проїзної частини, тому водій, перед яким на проїзну частину вийшов сліпий пішохід, зобов'язаний дати йому дорогу. Сліпі пішоходи мають при собі тростину білого кольору, добре помітну в темну пору доби на великій відстані. Тростина, витягнута

вперед, є сигналом сліпого пішохода, який збирається здійснити перехід проїзної частини. Учасники дорожнього руху, в тому числі і водії, які бачать, що сліпому пішоходу важко самотійно перейти проїзну частину, зобов'язані допомогти йому безпечно здійснити перехід.

18.6. Забороняється в'їжджати на пішохідний перехід, якщо за ним утворився затор, який змусить водія зупинитися на цьому переході.

Створювати перешкоду чи небезпеку для руху пішоходів заборонено, тому, якщо за пішохідним переходом утворився затор у русі, водії зобов'язані зупинитися перед пішохідним переходом. Виїжджати на пішохідний перехід і зупинятися на ньому категорично заборонено.

18.7. Водії повинні зупинитися перед пішохідним переходом на сигнал, передбачений підпунктом «в» пункту 8.8 цих Правил, якщо така вимога надійшла від членів шкільного патруля, загону юних інспекторів руху, відповідним чином екіпованих, або осіб, що супроводжують групи дітей, і дати дорогу дітям, які переходять проїзну частину дороги.

З метою забезпечення безпечного переходу проїзної частини організованою групою дітей водії зобов'язані зупинитися перед пішохідним переходом на сигнал, що подається супроводжуючою цих дітей особою. Подальший рух через пішохідний перехід буде дозволений лише після того, як супроводжуюча дітей особа дозволить подальший рух транспортних засобів.

18.8. Водій транспортного засобу повинен зупинитися, щоб дати дорогу пішоходам, які йдуть з боку відчинених дверей до (або від) трамвая, що стоїть на зупинці, якщо посадка чи висадка проводиться з проїзної частини чи посадкового майданчика, розміщеного на ній.

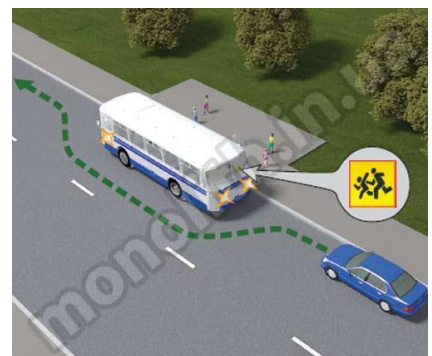
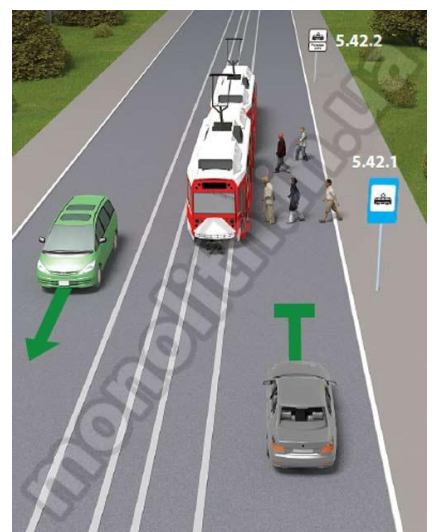
Продовжувати рух дозволяється лише тоді, коли пішоходи залишають проїзну частину і в трамваї зачиняються двері.

Під час зупинки трамваю навпроти позначеної зупинки водії нерейкових транспортних засобів зобов'язані припинити рух між трамваем і позначеною зупинкою, оскільки з трамвая і з боку зупинки можуть на проїзну частину виходити пішоходи. Продовжити рух водії нерейкових транспортних засобів можуть лише після того, як у трамвая зачиняються двері і пішоходи залишають проїзну частину.

Слід зазначити, що пішоходам забороняється обходити трамвай ззаду або спереду, оскільки вони не мають переваг у русі через смугу зустрічного руху рейкових і нерейкових транспортних засобів. Переходити проїзну частину пішоходи зобов'язані тільки на пішохідних переходах або на перехрещеннях проїзних частин спеціальною пішохідною зоною.

18.9. Наближаючись до транспортного засобу з розпізнавальним знаком «Діти», що зупинився з увімкненими проблісковими маячками оранжевого кольору та (або) аварійною світловою сигналізацією, водії транспортних засобів, що рухаються по суміжній смузі, повинні зменшити швидкість, а в разі потреби зупинитися, щоб уникнути наїзду на дітей. (№ 111 від 11.02.2013)

Наближаючись до транспортного засобу з розпізнавальним знаком «Діти», водії зобов'язані зменшити швидкість, а у разі необхідності зупинитися, щоб уникнути наїзду на дітей, оскільки дії дітей можуть бути непередбачуваними і неконтрольованими, через що вони можуть створити аварійну обстановку на проїзній частині.

20. РУХ ЧЕРЕЗ ЗАЛІЗНИЧНІ ПЕРЕЇЗДИ

20.1. Водії транспортних засобів можуть перетинати залізничні колії лише на залізничних переїздах.

Рух через залізничні рейки поза залізничними переїздами заборонений Правилами дорожнього руху, оскільки такий рух може спровокувати виникнення дорожньо-транспортної пригоди за участю рейкового транспорту або пошкодження залізничних колій.

20.2. Під'їжджаючи до переїзду, а також починаючи рух після зупинки перед ним, водій зобов'язаний керуватися вказівками і сигналами чергового по переїзду, положенням шлагбаума, світловою та звуковою сигналізацією, дорожніми знаками і дорожньою розміткою, а також переконатися в тому, що не наближається поїзд (локомотив, дрезина).

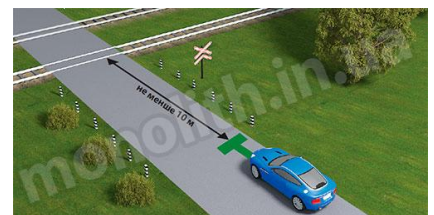
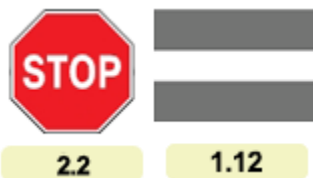
Під'їжджаючи до нерегульованого залізничного переїзду, водій зобов'язаний переконатися у відсутності поїзда, що наближається, а в темну пору доби і в умовах недостатньої видимості – вийти з транспортного засобу і на слух визначити, чи не наближається залізничний транспорт. Сигнали чергового по переїзду аналогічні сигналам регулювальника, тому водії зобов'язані виконувати їх під час переїзду через залізничний переїзд.

20.3. Для пропуску поїзда, що наближається, і в інших випадках, коли рух через залізничний переїзд заборонено, водій повинен зупинитися перед дорожньою розміткою 1.12 (стоп-лінією) (див. додаток 2), дорожнім знаком 2.2 (див. додаток 1), шлагбаумом чи світлофором так, щоб бачити сигнали, а якщо засоби організації дорожнього руху відсутні – не ближче 10 м до найближчої рейки.

З метою забезпечення безпеки дорожнього руху поблизу залізничних рейок і забезпечення безперешкодного руху залізничного транспорту у разі відсутності перед рейками дорожньої розмітки 1.12 (стоп-лінії), дорожнього знаку 2.2 «Проїзд без зупинки заборонено», шлагбаума або світлофора зупинятися дозволяється не ближче ніж за 10 м від найближчої рейки.

20.4. Якщо перед переїздом немає дорожньої розмітки або дорожніх знаків, що визначають кількість смуг руху, рух транспортних засобів через переїзд дозволяється лише в один ряд.

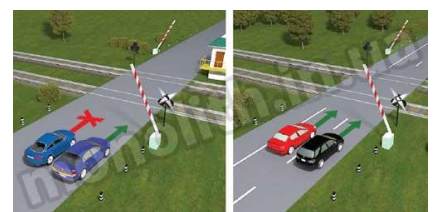
Правилами дорожнього руху приписаний рух через залізничний переїзд тільки в один ряд, якщо перед переїздом немає дорожньої розмітки (1.18) або дорожніх знаків (5.17.1, 5.17.2), що дозволяють рух у кілька рядів. Занаявності декількох смуг для руху через залізничний переїзд Правила не забороняють одночасний рух відразу декількох автомобілів. Водіям слід пам'ятати, що, якщо крайня права смуга вільна, то рух іншими смугами заборонений Правилами дорожнього руху (див. п. 11.2 цих Правил).

5.17.1

5.17.2

1.18

20.5. Рух через переїзд забороняється, якщо:

а) черговий по переїзду подає сигнал заборони руху – стоїть до водія грудьми або спиною з піднятим над головою жезлом (червоним ліхтарем чи прапорцем) або з витягнутими в сторони руками;

У деяких випадках рух через переїзд регулюється черговим з переїзду (ремонт, несправність світлофорів, шлагбаумів тощо). У таких випадках водії зобов'язані керуватися під час руху через переїзд вказівками чергового з переїзду.

б) шлагбаум опущений або почав опускатися;

З метою забезпечення безпеки дорожнього руху забороняється об'їжджати залізничний шлагбаум і в'їжджати на переїзд, не тільки коли шлагбаум закритий, а й у тому випадку, коли він тільки почав опускатися або підніматися.

в) увімкнено заборонний сигнал світлофора чи звуковий сигнал незалежно від наявності та положення шлагбаума;

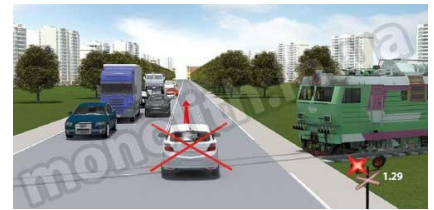
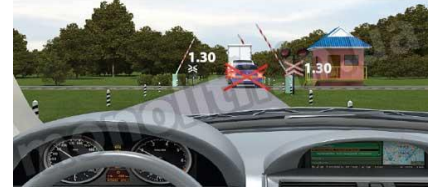
Червоний сигнал світлофора забороняє рух транспортних засобів, тому, навіть якщо піднято шлагбаум, при увімкненому червоному сигналі світлофора рух через переїзд заборонено. Увімкнення біло-місячного сигналу світлофора інформує водіїв про те, що світлофор для регулювання руху через залізничний переїзд справний.

г) за переїздом утворився затор, який змусить водія зупинитися на переїзді;

Зупинка на переїзді заборонена пунктом 15.9 а), тому, якщо за переїздом утворився затор у русі, водієві заборонено виїжджати на переїзд.

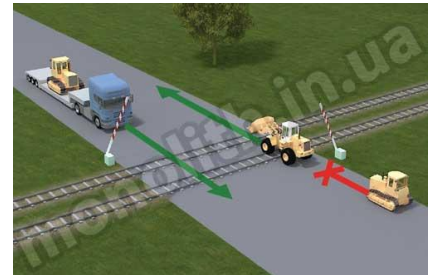
г) до переїзду в межах видимості наближається поїзд (локомотив, дрезина).

Необхідність введення даної заборони цілком зрозуміла та очевидна. Навряд чи розсудливий водій ризикне перетинати переїзд, якщо побачить, що наближається поїзд (локомотив, дрезина). Вимога завчасно визначити, чи немає в межах видимості рейкового рухомого складу, що наближається, особливо актуальна на нерегульованих залізничних переїздах і переїздах, на яких несправний світлофор, що регулює рух через переїзд. У будь-якому випадку водій завжди має пам'ятати, що він несе відповідальність за порушення безпеки дорожнього руху і життя пасажирів, яких він перевозить.

20.6. Рух через переїзд сільськогосподарських, дорожніх, будівельних та інших машин і механізмів дозволяється тільки в транспортному стані.

Сільськогосподарська, дорожня і будівельна техніка обладнується спеціальним обладнанням і агрегатами, які в робочому положенні можуть пошкодити дорожнє полотно або залізничні рейки, тому рух такої техніки через залізничний переїзд або проїзною частиною дозволяється лише у транспортному стані. Техніка, яка через об'єктивні обставини не може рухатися у транспортному стані або конструкція якої не дозволяє такий рух (гусеничні трактори), має транспортуватися на спеціальних платформах. Пересування транспортних засобів на гусеничному ході дозволяється тільки на місцевих дорогах без твердого покриття за мінусової температури атмосферного повітря (ст. 29 Закону «Про дорожній рух»).

20.7. Забороняється самовільно відкривати шлагбаум або об'їжджати його, а також об'їжджати транспортні засоби, які стоять перед переїздом, коли рух через нього заборонено.

Даний пункт Правил дорожнього руху категорично забороняє самовільно відкривати шлагбаум (напівшлагбаум) або здійснювати його об'їзд. Водіям оперативних і спеціальних транспортних засобів також заборонено порушувати даний пункт Правил. Порушення даного пункту закінчується, як правило, трагічними наслідками в результаті зіткнення з залізничним транспортом.

20.8. У разі вимушеної зупинки транспортного засобу на переїзді водій зобов'язаний негайно висадити людей і вжити заходів для звільнення переїзду, а якщо це не вдається зробити, він повинен:

а) коли є можливість, послати двох чоловік уздовж колій в обидва боки від переїзду не менш як на 1000 м (якщо одного, то в бік ймовірної появи поїзда, а на одноколієних переїздах – у бік гіршої видимості залізничної колії), пояснивши їм правила подавання сигналу зупинки машиністу поїзда (локомотива, дрезини), що наближається;

б) залишатися біля транспортного засобу і, подаючи сигнали загальної тривоги, вживати всіх заходів для звільнення переїзду;

в) у разі появи поїзда бігти йому назустріч, подаючи сигнал зупинки.

Виконання водієм викладених в даному пункті Правил дій у разі вимушеної зупинки на залізничному переїзді дозволить знизити ймовірність виникнення дорожньо-транспортної пригоди.

20.9. Сигналом зупинки поїзда (локомотива, дрезини) є круговий рух руки (у світлу пору – із шматком яскравої тканини або будь-яким добре помітним предметом, у темну пору доби і в умовах недостатньої видимості – з факелом або ліхтарем). Сигналом загальної тривоги є серія звукових сигналів транспортного засобу, що складаються з одного довгого і трьох коротких сигналів.

Даний пункт Правил роз'яснює порядок подачі сигналів для зупинки поїзда, а також сигналу загальної тривоги, які дозволяють проінформувати учасників руху про небезпеку, що виникла, або перешкоду поблизу залізничного переїзду чи поблизу залізничних колій.

20.10. Стадо тварин дозволяється переганяти через переїзд тільки за достатньої кількості погоничів, але не менше трьох. Переводити поодиноких тварин (не більше двох на одного погонича) необхідно лише за вуздечку, повід.

З метою забезпечення безпеки дорожнього руху переганяти тварин через залізничний переїзд можна тільки за дозволу чергового по переїзду, а на нерегульованих переїздах – за достатньої кількості погоничів, зазначеної в даному пункті. Під час перегону тварин через залізничний переїзд погоничі зобов'язані стежити за зміною обстановки на залізниці.

24. НАВЧАЛЬНА ЇЗДА

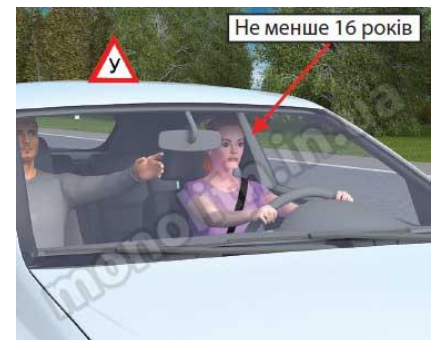
24.1. Навчати водінню транспортного засобу дозволяється лише осіб, які не мають для цього медичних протипоказань (№1029 від 26.09.2011)

Перед початком навчання водінню всі учні в автошколах зобов'язані пройти медичне обстеження з метою перевірки на наявність протипоказань для керування транспортним засобом. У разі відсутності в учнів протипоказань, їм видається медичне свідоцтво, ксерокопію або оригінал якого учень зобов'язаний мати при собі, перебуваючи в транспортному засобі під час навчання водінню.

24.2. Особам, котрі навчаються водінню автомобіля, повинно бути не менше 16 років, а мотоцикла чи мопеда – 14 років. Такі особи зобов'язані мати при собі документ, що засвідчує їхній вік. (№1029 від 26.09.2011)

Даний пункт Правил дорожнього руху встановлює віковий ценз, з якого допускається навчання водінню автомобілей, мотоциклів або мопедів. Учень, перебуваючи за кермом транспортного засобу, на якому відбувається навчання, повинен мати при собі документ, що засвідчує його вік. Таким може бути паспорт, свідоцтво про народження, їх ксерокопії або оригінал студентського квитка.

24.3. Особа, яка навчається водінню транспортного засобу, зобов'язана знати і виконувати вимоги цих Правил.

Перш ніж приступити до відпрацювання навичок водіння, учень повинен вивчити основні положення Правил дорожнього руху. Лише отримавши достатні знання щодо порядку руху проїзною частиною, він має право приступити до практичних занять на транспортному засобі.

24.4. Початкове навчання водінню транспортного засобу повинно проводитися на закритих майданчиках, автодромах або у місцях, де відсутні інші учасники дорожнього руху.

Для забезпечення безпеки дорожнього руху та виключення імовірності наїзду на піших учасників дорожнього руху початкове навчання водінню має проводитися виключно у спеціальних місцях (автодромах) або на закритих майданчиках, на яких відсутні інші учасники дорожнього руху. Первинне навчання в таких місцях дозволяє особі, яка навчається, відпрацювати початкові навички керування транспортним засобом, а також сконцентрувати свою увагу на основних правилах і прийомах водіння.

24.5. Навчальна їзда на дорогах дозволяється тільки в присутності спеціаліста з підготовки водіїв і за достатніх початкових навичок водіння у того, хто навчається. (№1029 від 26.09.2011)

До навчальної їзди можуть допускатися тільки ті особи, які засвоїли основні навички керування транспортним засобом і не мають медичних протипоказань. Присутність фахівця з підготовки водіїв поруч з особою, яка навчається, обов'язкова, оскільки саме інструктор з водіння несе відповідальність за порушення особою, яка навчається, Правил дорожнього руху. Під час навчання водінню, якщо за кермом перебуває особа, яка навчається, фахівець з навчання може не пристібатися ременем безпеки.

24.6. Виключено Постановою Кабінету Міністрів України. (№1029 від 26.09.2011).

(Майстер виробничого навчання водінню навчального закладу незалежно від його форми власності і господарювання повинен мати при собі документ на право навчання водінню і посвідчення на право керування транспортним засобом відповідної категорії і несе відповідальність як водій згідно із законодавством).

24.7. Виключено Постановою Кабінету Міністрів України. (№1029 від 26.09.2011).

(Особа, яка навчає водінню в індивідуальному порядку, повинна мати стаж водія не менше 3 років і посвідчення на право керування транспортним засобом відповідної категорії. Ця особа також несе відповідальність як водій згідно із законодавством.)

24.8. Транспортні засоби (за винятком мотоциклів, мопедів та квадроциклів), на яких проводиться навчання, повинні мати розпізнавальні знаки «Учебний транспортний засіб» відповідно до вимог підпункту «к» пункту 30.3 цих Правил. Автомобілі, які систематично використовуються для навчання також повинні бути обладнані додатковими педалями зчеплення (у разі коли конструкція транспортного засобу передбачає педаль зчеплення), акселератора (у разі коли конструкція транспортного засобу допускає можливість обладнання такою педалью) і гальмування, дзеркалом або дзеркалами заднього виду для спеціаліста з підготовки водіїв..(№ 111 від 11.02.2013)

У даному пункті Правил перелічені всі вимоги, які висуваються до транспортних засобів, на яких проводиться систематичне навчання водінню. Розпізнавальний знак «Навчальний транспортний засіб» має встановлюватися спереду і ззаду на транспортному засобі. Допускається встановлення одного двостороннього знака на даху транспортного засобу, при цьому знак повинен бути жорстко закріплений. Слід зазначити, що відповідно до пункту 30.3 і) на транспортних засобах, якими керують водії зі стажем до 2 років, має розміщуватися розпізнавальний знак «Обмеження максимальної швидкості» з цифрою «70», а не розпізнавальний знак «Учебний транспортний засіб». Слід також пам'ятати, що навчання в індивідуальному порядку Правилами дорожнього руху заборонене (див. п. 24.5).

24.9. Забороняється навчання водінню транспортних засобів у житловій зоні, на дорогах для автомобілів та на автомагістралях.

З метою забезпечення безпеки дорожнього руху в житлових зонах, на автомагістралях і дорогах для автомобілів даним пунктом Правил дорожнього руху забороняється навчання водінню, оскільки недосвідчені особи, які навчаються водінню, можуть створити складну аварійну обстановку на проїзній частині.

28. РУХ ПО ГІРСЬКИХ ДОРОГАХ І НА КРУТИХ СПУСКАХ

28.1. На гірських дорогах і крутих спусках, де зустрічний роз'їзд утруднено, водій транспортного засобу, що рухається на спуск, повинен дати дорогу транспортним засобам, що рухаються вгору.

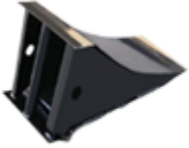
На спусках і підйомах, позначених знаками 1.6 «Крутий підйом» і 1.7 «Крутий спуск», за наявності перешки на проїзній частині перевагу в русі мають транспортні засоби, що рухаються на підйом.

28.2. На гірських дорогах і крутих спусках водій вантажного автомобіля, дозволена максимальна маса якого перевищує 3,5 т, трактора та автобуса повинен:

а) користуватися спеціальними гірськими гальмами, якщо вони встановлені на транспортному засобі заводом-виробником;

Даний пункт Правил поширюється на транспортні засоби, обладнані допоміжною гальмовою системою, що призначена для тривалого підтримання постійної швидкості руху транспортного засобу на затяжних спусках. Під час використання допоміжної гальмової системи необхідно уникати моментів повного вимкнення двигуна.

б) під час зупинки або стоянки на підйомах і спусках користуватися противідкотними упорами.

Введення даного пункту до Правил дорожнього руху зобов'язує водіїв транспортних засобів, зазначених у пункті 28.2, під час зупинки або стоянки на підйомах і спусках користуватися противідкотними упорами, що дозволяє виключити мимовільний рух транспортних засобів і підвищити безпеку дорожнього руху.

28.3. На гірських дорогах заборонено:

а) рухатися з непрацюючим двигуном та вимкненими зчепленням або передачею;

Вимкнення двигуна, зчеплення або передачі може призвести до зниження ефективності гальмування та втрати стійкості транспортного засобу, тому в гірських умовах руху вимикати їх заборонено. Необхідно відзначити, що вимкнення зчеплення або передачі в умовах ожеледиці може призвести до занесення транспортного засобу.

б) буксирування на гнучкому зчепленні;

Під час буксирування на гнучкому зчепленні в гірських умовах руху водій транспортного засобу, що буксирується, змушений на затяжних спусках часто користуватися гальмовою системою, що може призвести до перегріву і пошкоджень гальм, тому буксирування на гнучкому зчепленні в гірських районах заборонено. Буксирування гірськими дорогами дозволене лише на жорсткому зчепленні або методом часткового вантаження.

в) будь-яке буксирування під час ожеледиці.

Під час ожеледиці зчпні властивості шин автомобіля істотно знижуються, тому водії, які буксирують транспортні засоби, у разі буксирування будь-яким способом в ожеледицю можуть не впоратися з керуванням і створити аварійну обстановку на проїзній частині, що неприпустимо.

